

**Protokoll nr 7 fört vid äldrenämndens
sammanträde tisdagen den 19 september 2017****Tidpunkt:**

Kl. 16.00-16.35

Plats:

Stadshuset, Bråvallasalen

Paragrafer 1-34, omedelbart justerade: §§ 7-13

Justerat, den 3 oktober 2017

Torun Boucher (V)
Ordförande

Sofia Modigh (KD)
Vice ordförande

Närvarande:

Se sid 2 i protokollet

Närvarande

Ledamöter

Torun Boucher (V), ordförande
Sofia Modigh (KD), vice ordförande
Bo Hansson (S)
Gisela Norrman (S)
Sven Britton (S)
Christopher Ödmann (MP)
Eivor Karlsson (MP)
Dennis Wedin (M)
Alexandra Östback (M)
Elisabeth Bäckström (M)
Anita Lundin (M)
Ann-Katrin Åslund (L)

Ersättare:

Catarina Carbell (S), tjänstgörande
Magnus Grönlund (S)
Kerstin Mannerqvist (S)
Halit Azizoglu (MP)
Gunilla Almén (MP)
Maria Elena Gonzales (V)
Erik Vallström (Fi)
Yvonne Riddervik (M)
Thomas Linn (M)
Alfred Askeljung (C)
Britt Westerlind (KD)

Förhinder:

Ledamoten Mirja Räihä (S) samt ersättarna Johan Frantz (M) och Johan Hjelm (L).

Tjänstgörande ersättare:

För Mirja Räihä (S) tjänstgör ersättaren Catarina Carbell (S).

Närvarande tjänstemän:

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Lisbeth Hagman och Annelie Svensson, biträdande avdelningschef Marita Åkersten samt nämndsekreteraren Barbara Ahlmark.
I sammanträdet deltar också biträdande borgarrådssekreterare vid personal- och äldreroteln Lina Hultman och politisk sekreterare vid Kristdemokraternas kansli Mejke Runström.

§ 1 Genomgång av närvaro

Ordföranden Torun Boucher (V) öppnar sammanträdet.
Noteras närvarande ledamöter och ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) utses att tillsammans med ordföranden Torun Boucher (V) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan om protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll från den 20 juni 2017 har justerats den 28 juni 2017.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Inga frågor anmäls och dagordningen fastställs.

§ 5 Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaren Alfred Askeljung (C) anmäler en gemensam skrivelse "APL-platser till Vård- och omsorgscollege Stockholm", dnr 1-5-822/2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden överlämnar den gemensamma skrivelsen från (KD), (M) och (L) med stöd av ersättaryttrande från (C) "APL-platser till Vård- och omsorgscollege Stockholm", dnr 1-5-822/2017, till förvaltningen för beredning.

§ 6 Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson informerar att ett samarbete har inletts med landstinget för att ta fram ett förslag till överenskommelse med Stockholms läns landsting om överföringen av ansvaret för hemsjukvård i ordinärt boende. Parallellt pågår ett arbete inom staden med att utreda en framtida organisering av hemsjukvården vid ett övertagande.

Biträdande avdelningschefen Marita Åkersten informerar om att under sommaren har ett hemtjänstföretag Viola Omsorg AB gått i konkurs. Hemtjänstutföraren hade sammanlagt ett 40-tal uppdrag åt stadens äldre. Äldreförvaltningen har avtalat med konkursförvaltaren om att kunderna fick tid för att kunna gå över till andra hemtjänstutförare.

Avdelningschefen Lisbeth Hagman informerar om att den 12 oktober 2017 ska ett Workshop om kvalitet i särskilt boende för äldre äga rum i Princess Hall på Djurgården.

Workshopen anordnas i samband med att Sveriges Kommuner och landsting (SKL) har fastställt en rekommendation till Stockholms läns kommuner att anta en överenskommelse om Kvalitet i särskilt boende, rekommendation för arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilda boenden för äldre.

Workshopen är den 12 oktober 2017, men sista anmälningsdatum är den 25 september 2017. Anmälan görs direkt genom en länk som finns med på inbjudan. Inbjudan med bifogade SKL:s rekommendation om kvalitet i särskilt boende kommer att skickas till nämnden efter dagens sammanträde per e-post.

§ 7 Tertialrapport 2 för 2017 för äldre nämnden

Dnr 1.2.2-773/2017

Äldre nämndens beslut

1. Äldre nämnden godkänner förvaltningens Tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldre nämnden anmäler omslutningsminskningar om 6,1 mnkr.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-09-11.

Efter årets två första tertial bedömer äldre förvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Det ekonomiska läget ser sammantaget stabilt ut, vilket innebär ett prognostiserat överskott om 1,0 mnkr. Äldre förvaltningen redogör i ärendet uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, nämndmål samt olika uppdrag för kvartal 2.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C):

”Tertialrapport 2 2017 för Äldrenämnden visar även denna gång att en noggrann uppföljning och utvärdering av stadens äldreomsorg är den rätta vägen till en ännu bättre framtida omsorg.

Dock tvingas vi att med stor beklagan konstatera att majoriteten fortsatt tycks tro att det är driftsformen i sig som avgör hur väl fungerande en verksamhet är. Återigen smygsocialiseras en del av äldreomsorgen. Denna gång är det Rio vård- och omsorgsboende på Östermalm som utan möjlighet till ny upphandling och trots en mycket väl fungerande drift av en uppskattad privat entreprenör ”återtas” i kommunal (egen) regi. ”Återtas” – precis som om det egentligen hör hemma i egen regi. Valfriheten riskerar därmed att begränsas och makten att flyttas successivt från den enskilde till kommunpolitikerna. Detta kommer att hämma kvalitetsutvecklingen. Privata utförare av äldreomsorg ger överlag en bild av att de osäkra förutsättningarna för att bedriva äldreomsorg i fristående regi fortsatt minskar investeringsviljan inom ett välfärdsområde som är i stort behov av just investeringar för att möta en åldrande befolkning.

Därutöver har vi några synpunkter beträffande måluppfyllelsen i tertialrapporten.

”Ett Stockholm som håller samman”

Det är positivt att förvaltningen utreder tillskapandet av ett utredningsboende för äldre i hemlöshet. I sammanhanget vill vi understryka vikten av att nämnden tar höjd för behovet av äldreboende för denna grupp och tar med detta i planeringen för framtida äldreboenden.

Vi finner det anmärkningsvärt att målet att äldrenämnden skapar förutsättningar för en tillgänglig och jämlik äldreomsorg anses vara helt uppfyllt. Är det något som framkommit av all statistik och uppföljning så är det att biståndsbedömningen ser olika ut i olika stadsdelar. Den rödgrönrosa majoriteten förskönar verkligheten i detta hänseende.

”Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo”

Här vill vi återigen framhålla att det i utredningen Äldres boende i Stockholms stad (ÄBO) inte har planerats för en välbehövd utbyggnad av trygghetsboenden /seniorboenden med aktivitetscenter. Detta är beklagligt, vi ser ett stort behov av fler

trygghetsboenden i Stockholms stad och vill därför att en plan för detta förtydligas i äldreboendeplaneringen.

Vi vill även lyfta betydelsen av att staden i sin mark- och stadbyggnadspolitik har en beredskap för att tillhandahålla mark för samtliga äldreboenden som behöver byggas – inte bara för dem i kommunal regi. Vi ser gärna att äldreboenden byggs om en del i en kvartersstruktur i samklang med övrig stadsbebyggelse, och inte som solitärer.

Vi vill att nämnden och förvaltningen inför det fortsatta utredningsarbetet tar höjd för det redan existerande och ökande behovet av enstaka möblerade rum på stadens boenden för de äldre som behöver vård i livets slut, palliativ vård. Vid en förväntat kort återstående levnadstid är det rimligt att äldre som så önskar kan flytta in i ett vård- och omsorgsboende (även stadsövergripande profil- eller intressentboende) utan att behöva byta från sitt ordinarie boende till vård- och omsorgsboendet.

I denna redovisning av tertiäl 2 och måluppfyllelsen under perioden vill vi återigen välkomna att den rödgrönrosa majoriteten nu gjort en kovändning i frågan om att införa ett valfrihetssystem för servicehus i Stockholms stad från den 1 januari 2018. Alliansen har länge påpekat att det inte är logiskt att just denna boendeform ska undantas från valfrihetssystemen.

”Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds”

”Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds”

Vi anser inte att inrättandet av trygghetsboenden med aktivitetscenter är en fullödlig måluppfyllelse. Att lära av goda exempel inom den ideella och idéburna sektorn är ett arbets- och förhållningssätt snarare än en måluppfyllelse.

Vi vill framhålla vikten av att aktivitetscentren håller öppet under sommarmånaderna och vid storhelger och att verksamheten samordnas med stadsdelarnas befintliga träffpunkter för äldre.

De nya riktlinjerna för bidragsgivning till ideella organisationer medger full ersättning av hyreskostnader för den del av verksamheten som är avsedd för äldre. Vi befärar att detta kommer att vara kostnadsdrivande för äldreboenden.

Att under detta nämndsmål kunna visa en strävan efter ett habiliterande förhållningssätt inom äldreomsorgen vore klädsamt. Senare års forskning har visat att styrkan och explosiviteten i

musklerna avtar med åren, just de snabba muskelfibrerna vi behöver när vi är på väg att tappa balansen och snabbt måste reagera. För att träna de snabba fibrerna måste vi träna med högre belastning än vad vi får med stavgång och promenader.

Därför vore det bra med ett initiativ – gärna tillsammans med den prisade idéburna ideella sektorn – till ett aktivitetsprojekt för äldre i stil med ”Body Joy” i Nacka, där 90-plusgruppen tränar muskelstyrka och balans.

”Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet”

Nämnden har tagit fram ett nytt förfrågningsunderlag för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem för hemtjänst. Övergripande vill vi åter framhålla att det finns ett antal krav som inte känns relevanta eller rimliga i det nya förfrågningsunderlaget. För oss i Alliansen är utgångspunkten med förändringar inom hemtjänsten att omsorgen om de äldre ska bli bättre. Förslaget till förfrågningsunderlag har i många avseende tagit sin utgångspunkt i vad som är bra för personalen snarare än att det främjar en kvalitetshöjning för de äldre. För övrigt hänvisar vi till Alliansens särskilda uttalande i samband med beslut i ärendet på äldrenämnden 2017-04-25.

Vi vill även framhålla att en av utvecklingsmöjligheterna i samband med dessa kvalitetsobservationer är att observera och utvärdera kvaliteten hos beställarna.

Stadens reviderade riktlinjer för biståndshandläggning som antogs av nämnden den 23 maj 2017 behöver ta hänsyn till våra följande synpunkter:

Icevalsalternativet inom stadens hemtjänst är per definition egen regi. Det borde finnas ett annat system att fördela icevalsalternativet inom hemtjänsten.

Alla äldre över 85 år som upplever oro, ensamhet eller otrygghet i det egna hemmet och som så önskar ska beredas plats i en av stadens äldreboendeformer.

En äldre som är bosatt i en annan kommun och som under begränsad tid vistas i Stockholm har rätt till hemtjänst här. Vi vill omgående införa valfrihet för dessa äldre, så att de inte per automatik hänvisas till stadens hemtjänst i egen regi.

Vi vill säkerställa att äldre som tidigare omhändertagits av släkt och vänner och som ställs inför omfattande omvårdnadsbehov ska

kunna beredas plats på omsorgsboende utan föregående hemtjänstinsatser.

**”Stockholm är en företagsvänlig stad” samt nämndmålet
”Äldreförvaltningen ska föra en kontinuerlig dialog med
privata utförare av äldreomsorg”.**

Att som analys under den fullödiga måluppfyllelsen redovisa att man samarbetar med privata utförare är en skymf. Det är ingen del i måluppfyllelse, det är en självklarhet. Allt annat vore tjänstefel.

**”Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för
fortsatt anställning inom äldreomsorgen”**

I beskrivningen av denna måluppfyllelse är den övergripande ansatsen ett arbetsgivaransvar.

Vi menar istället att det är den äldres rätt till kompetent personal som borde genomsyra ansatsen. Det är för oss självklart att invånarnas skattemedel ska komma samtliga stadens utförare av äldreomsorg och därmed äldre i behov av omsorg tillgodo, inte enbart de äldre som väljer äldreomsorg i stadens egen regi och staden som utförare. Alla utförare av äldreomsorg – oavsett driftform – ska beredas möjlighet att utbilda kompetent personal och beredas möjlighet att söka i princip all utbildning som finansieras av stadens skattepengar.

**”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda
arbetsvillkor”**

Här redovisar förvaltningen en index Bra arbetsgivare, där årsmålet är 85 och periodens utfall är 75. Även index Psykosocial arbetsmiljö visar samma dåliga och oroande resultat, 78 respektive 71. Vi ser mycket allvarligt på denna nedåtgående trend och förväntar oss en åtgärdsplan hur nämnden avser att komma tillrätta med detta nedslående resultat. Att arbeta för att kompetensen inom genus- och hbtq-området ska öka är förvisso lovvärt men är enligt oss inte rätt väg att gå för att komma tillrätta med problemen.

”Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder”

Här redovisas att äldreförvaltningen har startat ett samarbete med UNIZON, en paraplyorganisation för kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheten som arbetar för ett samhälle fritt från våld. Gott så. Att våld i nära relationer bevisligen innefattar ett stort mått av våld mot män och således även äldre män (av partner, av släktingar) tycks åter inte vara intressant nog att ens ägna en rödgrönrosa bokstav åt. Vi anser att ett heltäckande samarbete för

ett jämställt samhälle fritt från våld ska innehålla en handlingsplan för våld mot både män och kvinnor.

I sammanhanget ska även arbetet mot ekobrott mot äldre samt överfallsvåld mot äldre främjas och analyseras.”

§ 8 Remiss av betänkandet "På lika villkor! – delaktighet, jämlikhet och effektivitet i hjälpmedelsförsörjningen" SOU 2017:43

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-11383/2017, för yttrande senast den 22 september 2017

Dnr 1.5-723/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen med nedan tillägg och överlämnar det till kommunstyrelsen:

"Vi (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande (Fi) ställer oss bakom förvaltningens förslag till beslut men vill göra ett tillägg under rubriken *Fritt val av hjälpmedel* där nämnden instämmer i betänkandets slutsatser.

Liksom tidigare Socialstyrelsen har betänkandet På lika Villkor! kommit fram till att modellen inte bör ges vidare spridning. I kort sammanfattning bygger denna slutsats på att man funnit att modellen leder till ökade kostnader för det allmänna utan att enskilda för den skull upplever större delaktighet och trygghet.

Även Statens medicin-etiska råd, Riksrevisionen och brukarorganisation Hörselskadades riksförbund har uttryckt kritik. Det område där *Fritt val av hjälpmedel* har fått störst spridning är inom hörselrehabiliteringen. Det är även det område som fått mest omfattande kritik. Socialstyrelsen konstaterar bland annat att marknaden inom hörselområdet domineras av ett fåtal aktörer som både äger hörselmottagningar och tillverkar hörapparater och att det därför finns ekonomiska incitament att rekommendera de hörapparater man tillverkar, och själv prissätter. De pekar även på att audionomernas dubbla roller som vårdgivare och säljare av hörselhjälpmedel står i konflikt med varandra. Audionomer är de som ansvarar för hörselrehabilitering och provar ut hörapparater, och även de har som yrkesgrupp framfört kritik mot att deras roll

riskerar att reduceras till försäljning, snarare än rehabilitering.

70 % av de hjälpmedel som erhållits genom *Fritt val av hjälpmedel* står Stockholms läns landsting för, den absoluta merparten är hörapparater. Socialstyrelsen planerade att göra en brukarundersökning, men Stockholm valde att inte delta i den undersökningen. Det är synd, vi instämmer i att det borde ha gjorts. Socialstyrelsen har ändå i sina kartläggningar kunnat påvisa att reformen inte resulterat i upplevd delaktighet. I t.ex. Skåne upplever brukare inom hörselområdet högre delaktighet när hörapparaten valts utifrån regionens upphandlade sortiment än via fritt val.”

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-24.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat Betänkandet ”På lika villkor! Delaktighet, jämlikhet och effektivitet i hjälpmedelsförsörjningen SOU 2017:43” för yttrande senast den 22 september 2017.

Utredningens syfte var att lämna förslag för att öka likvärdigheten och minska skillnaderna i fråga om avgifter och regelverk runt hjälpmedelsförsörjningen i landet samt därvid se över frågan om nationell reglering och ett samlat huvudmannaskap. Utredningen är omfattande och förvaltningens synpunkter berör bara delar av förslagen.

Äldreförvaltningen anser att begreppen hjälpmedel och välfärdsteknik behöver ses över. Våra nordiska grannländer har, med vissa variationer, infört att hjälpmedel, e-hälsa och telemedicin ingår i begreppet välfärdsteknologi.

Äldreförvaltningen anser att det måste genomföras en ordentlig utvärdering av det fria valets effekter, då det är viktigt att brukare kan påverka valet av hjälpmedel. Äldreförvaltningen ser också mycket positivt på det föreslagna tillägget i hälso- och sjukvårdslagen om verksamheternas behov av kompetens i form av arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) med instämmande av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till majoritetens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall för förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det föreligger två förslag till beslut: majoritetens förslag till beslut som stödjdes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi) och förvaltningens förslag till beslut som stödjdes av (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C).

Ordföranden Torun Boucher (V) ställer båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt majoritetens förslag till beslut.

§ 9 Remiss av betänkandet ”Kunskapsbaserad och jämlik vård” SOU 2017:48

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-1132/2017, för yttrande senast den 22 september 2017

Dnr 1.5-724/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsens som sitt svar på remiss av betänkandet ”Kunskapsbaserad och jämlik vård” SOU 2017:48.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-24.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat betänkandet ”Kunskapsbaserad och jämlik vård” SOU 2017:48 för yttrande senast den 22 september 2017.

Syftet med utredningen är att säkerställa att den hälso- och sjukvård som erbjuds befolkningen är kunskapsbaserad och jämlik och ges på samma villkor till kvinnor och män.

Äldreförvaltningen delar i stort utredningens analys och förslag, bl.a. de förändringar som genomförs i hälso- och sjukvårdslagen och inrättande av vårdkommittéer och framför att behovet av kunskapsstöd och att få arbeta med evidens inom kommunal hälso- och sjukvård är stort.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

§ 10 Program för ett jämställd Stockholm 2018-2022

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 434-21/2017, för yttrande senast den 25 september 2017

Dnr 1.5-707/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av "Program för ett jämställd Stockholm 2018-2022".

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-21.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat förslag till Program för ett jämställd Stockholm för yttrande senast den 25 september 2017.

Kommunstyrelsen har i budget 2015 fått i uppdrag att utarbeta en handlingsplan i enlighet med CEMR-deklarationen.

Stadsledningskontoret (SLK) föreslår att förslaget till programmet ska fungera som övergripande vägledning när nämnder och bolagsstyrelser planerar sitt arbete för att bättre nå visionen om Ett Stockholm för alla med fokus på jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till SLKs förslag till programmet och anser att det är väl underbyggt, utgår från välkända och accepterade ståndpunkter, samt är väl synkroniserat med andra styrdokument i staden.

Äldreförvaltningen vill dock poängtera vikten av att hänsyn bör tas till de skiftande möjligheter som stadens olika förvaltningar har för att kunna påverka fokusområdena. Detta för att resurser ska kunna läggas på de delar i jämställdhetsarbetet där respektive förvaltningen har en faktisk rådighet.

Yrkanden

Utdragbestyrkande

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) med instämmande av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) och ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stödjdes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi) och ett gemensamt förslag till beslut från (KD) och (M) med instämmande av ersättaryttrande från (C).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi).

Reservation från (KD) och (M):

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) och ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag till beslut enligt följande:

”Vi yrkar gemensamt att äldrenämnden beslutar

att delvis bifalla kontorets förslag till beslut,
att därutöver anföra följande:

Jämställdhet och jämlikhet är en frihetsfråga. Alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter att göra egna val för att forma sina liv. För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle för alla individer ska staden arbeta för att de hinder som finns ska undanröjas.

Samhället bör tillhandahålla förutsättningar för att alla ska kunna leva sitt liv och göra sina egna val. Men valen måste ytterst vara upp till den enskilda individen, utan detaljstyrning och pekpinnar från staden. Att kvinnor och män till exempel ska ha lika

möjligheter i sina studie- och yrkesval betyder inte att staden ska påverka vilka val människors slutligen gör, utan endast att staden ska skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att välja. Staden bör därför inte i jämställdhetsprogrammet peka ut hur stockholmarna måste göra yrkes- och studieval som ”bryter stereotypa könsmonster” då det går emot ambitionen om att möjligheterna ska vara desamma oavsett kön. Människor möjligheter ska inte begränsas av varken kön eller eventuell förekomst av stereotypa könsnormer. Besluten ska vara individens, inte stadens.

Programmet för ett jämställt Stockholm har ett gott syfte, men samtidigt som det visserligen synliggör skillnader och andra allvarliga samhällsproblem, riskerar det att missa att det i grunden handlar om respekt och lika värde för alla människor, oavsett kön. Det är inte heller oproblematiskt att ålägga stadens verksamheter ytterligare styrdokument och mål att förhålla sig till. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor.

Mäns våld mot kvinnor är mycket allvarligt och skall stävjas. Men allt våld ska förhindras oavsett gärningsman eller offer. I programmet saknas en problematisering av att avgränsningen av våld i nära relationer begränsas till mäns våld mot kvinnor. Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem, men begreppet utesluter våld inom samkönade relationer eller kvinnors våld mot män, trots att även detta utgör ett hinder för att uppnå jämställdhet. Den undertecknade CEMR-deklarationen använder till exempel därför istället begreppet ”könsrelaterat våld”, vilket vi anser mer passande. Vi anser även att det är självklart att staden på inget sätt ska bidra till att uppmuntra till att våld uppstår oavsett vilka negativa normer det handlar om, varför det även blir märkligt att endast peka ut negativa maskulinitetsnormer.

Stockholms stad har en viktig roll att spela som arbetsgivare. Givetvis är det angeläget att försöka uppnå en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, men vi tror inte att staden kan besluta denna fördelning genom sin personalpolicy. Staden bör inte engagera sig i detta på annat sätt än utifrån ett arbetsgivarperspektiv där förutsättningarna för att båda i en relation ska ha lika möjlighet att välja att själv ta ansvar för hemarbete. Stockholms stad bör i rollen som arbetsgivare istället

påverka icke jämställda villkor mellan kvinnor och män vad gäller löneskillnader, arbetsvillkor och möjlighet att göra karriär.

En aspekt som inte får förbises är att staden inte kan lösa alla orättvisor samtidigt. En av de mer trängande uppgifterna är att tillse att flickor och kvinnor som lever under hedersförtryck får sin frihet värnad och sina medborgerliga rättigheter tillgodosedda. Utanförskapet växer och väntas om några år omfatta uppemot en miljon personer. Det är en utveckling som Sverige inte har råd med. Att bryta utanförskapet är en central politisk uppgift, såväl nationellt som lokalt, under de kommande åren.

En särskilt utsatt grupp, vilka har mycket svårt att få fäste på svensk arbetsmarknad, är utrikesfödda kvinnor. Endast knappt hälften av utomeuropeiskt födda kvinnor var sysselsatta 2014. Det är därför viktigt att de insatser som görs för att få in fler på arbetsmarknaden präglas av ett tydligt jämställdhetsperspektiv där möjligheten att få stöd inte påverkas av vilket kön en person har. Det är positivt att programmet nu lyfter flickors och kvinnors särskilda erfarenheter, behov och utsatthet i flyktningmottagandet.

Vi delar självklart ambitionen om att vi ska ha ett jämställt Stockholm där alla människor har makt att forma samhället och sina egna liv. Mycket utav det som programmet lyfter för att skapa ett mer jämställt Stockholm är dock självklarheter. Vissa av programmets fokusmål och inriktningar kan till och med motarbeta denna ambition. Trots att vi lever i en av världens mest jämställda städer, kvarstår utmaningar.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning lyftas.”

Särskilt uttalande från ledamoten Ann-Katrin Åslund (L):

”Det liberala jämställdhetsuppdraget tar sikte på allas lika rätt till frihet, ansvar och makt, oberoende av kön eller könsidentitet. Det handlar om att ge individen verktyg för hennes frigörelse, genom att bekämpa den bristande jämställdheten och de värderingar och normer som begränsar henne. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma

samhället. Det förutsätter jämställda villkor inom alla områden, såväl politiska, kulturella, sociala som ekonomiska.

Det program för ett jämställt Stockholm som nu presenteras kunde ha varit mer konkret. Risken finns att det mest blir tomma ord. Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare, liksom kopplingen till stadens andra program såsom idrottsprogrammet och programmet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det är heller inte helt klart på vilket sätt nämnderna och bolagen ska implementera programmet i sina verksamheter.

Dessutom kan vi notera att arbetet mot hedersvåld och -förtryck helt saknas i uppräknningen av fokusområden. Hedersförtryck av både flickor och pojkar, kvinnor och män, är ett av vår tids största jämställdhetsproblem och en av de allvarligaste frihetsinskränkningarna av individer i Stockholm. Det är minst sagt anmärkningsvärt att detta saknas i majoritetens jämställdhetsprogram.

Med det sagt så är vi positiva till att detta program tagits fram. Arbetet för jämställdhet mellan flickor och pojkar, kvinnor och män är mycket viktigt och ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.”

§ 11 Remiss av Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 171-116/2017, för yttrande senast den 25 september 2017

Dnr 1.5-706/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt yttrande på remissen av Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-15.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat ett förslag till Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022 för yttrande senast den 25 september 2017.

I budget för 2015 anges att Stockholms stad ska ta fram och besluta om ett hbtq-program för staden. Det föreslagna i remissen programmet ska vara ett styrdokument för stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska, så långt som möjligt, tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda. Programmet pekar ut en tydlig inriktning för stadens arbete genom de fem fokusområdena.

Äldreförvaltningen besvarar remissen och bl.a. framför att det är viktigt vid uppföljningen av stadens styrdokument att hänsyn tas till de skiftande möjligheterna som stadens olika förvaltningar har att kunna påverka fokusområdena.

Äldreförvaltningen kommer att i olika sammanhang lyfta fram hbtq-personer för lika rättigheter och möjligheter. I övrigt kommer

äldreförvaltningen att genomföra programmet inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheterna.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S), ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP), vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) och ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande från (KD) och (M) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

”Alla människor ska ha samma frihet att göra egna val för att forma sina liv.

För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle för alla individer ska staden arbeta för att de hinder som finns ska undanröjas.

Det aktuella programmet har ett gott syfte. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor. Det borde vara självklart att svensk lag ska gälla utan att det tydliggörs i ett policyprogram. I detta tänkta övergripande dokument bör det föreliggande programmets fokusområden inkluderas.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska

frågan om lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning lyftas.”

Särskilt uttalande från (L):

När Alliansen styrde tog vi fram ett program för hbtq-frågor. Remissrundan hade precis hunnit bli klar när den nya majoriteten efter maktskiftet valde att avbryta arbetet. Det har sedan tagit majoriteten tre år att presentera ett eget program. Programmet för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck är med andra ord efterlängtat men kunde ha varit mer konkret. Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare, så att viktiga uppgifter inte bara blir hängande i luften.

Med det sagt så är det positivt att ett program för detta viktiga arbete nu har presenterats. Med ett program på plats kan förvaltningar och nämnder förhoppningsvis spurras att höja ambitionsnivån när det kommer till att iaktta transpersoners behov och rättigheter, stärka rätten till skyddat boende för hbtq-personer som utsätts för våld i nära relationer, synliggöra hbtq-personers särskilda utsatthet för hedersförtryck, och öka medvetenheten om hbtq-personers ställning som måltavlor för våldsbejakande extremism.”

§ 12 Remiss av Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 716-1526/2017, för yttrande senast den 25 september 2017

Dnr 1.5-708/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-22.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat förslag till Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 för yttrande senast den 25 september 2017.

I stadens budget för 2015 anges att ett handlingsprogram för barnets rättigheter och inflytande ska utarbetas med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter, d.v.s. barnkonventionen. Barnkonventionen förväntas bli svensk lag januari 2018.

Det föreslagna programmet för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 innehåller den övergripande inriktningen att alla barn i Stockholm, oavsett bakgrund och förutsättningar, får sina rättigheter tillgodosedda samt har möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Enligt förslaget ska implementeringen av programmet genomföras inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till programmet för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S), ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP), vice ordföranden

Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) och ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande från (KD) och (M) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

”Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande.

Äldreförvaltningen påpekar på ett förtjänstfullt sätt i sitt tjänsteutlåtande att det inom äldreomsorgens verksamhet kan finnas barn som är anhöriga och/eller närstående till äldre. Dessa barn behöver bli uppmärksammade i programmet.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ut ett medborgarperspektiv med dessa frågor. I detta tänkta

övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om barns rättigheter lyftas.”

Särskilt uttalande från (L):

”En trygg uppväxt är avgörande för att ge alla barn samma möjligheter och chanser i livet. Att arbeta för att stärka barns rättigheter är något av det viktigaste vi kan göra. Det är bra att Stockholm tar fram ett program för barnets rättigheter. Men programmet borde ha varit mer konkret. Det finns en risk att det blir tomma ord.

Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare. Även om mycket av arbetet är nämndspecifikt så är många av de viktigaste utmaningarna sådana som berör många nämnder, eller som kräver att flera nämnder samverkar. Styrningen av det arbetet måste bli tydligare. Risken är annars att sådana viktiga uppgifter som kräver samverkan mellan olika verksamhetsområden – exempelvis skolan och socialtjänsten – blir hängande i luften. Programmet borde därför kompletteras med en genomförandeplan, på det sätt som har skett med programmet mot hemlöshet.

Den kanske viktigaste rättigheten som barn har är rätten till liv och skydd mot våld eller hot om våld. Alltför många barn får den rättigheten kränkt, ofta av ens egna föräldrar eller andra närstående. Hedersförtryck är en betydande källa till våld mot barn, eller hot om våld som ett sätt att begränsa barnets frihet. Vi hade önskat betydligt skarpare och mer ambitiösa skrivningar vad gäller arbetet mot olika former av våld mot barn. Det står att programmet kompletterar Stockholms stads program mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, men inte på vilket sätt, eller hur programmen rent konkret är relaterade till varandra.

Barns möjlighet att utifrån sina förutsättningar vara delaktiga i beslut som berör dem är en viktig rättighet. Här återstår det mycket att göra för Stockholms stad. Programmets och barnkonventionens ord om barns delaktighet och hänsyn till barns

behov riskerar att i det praktiska, svåra arbetet med konkreta fall inte få någon effekt.

Socialtjänstinspektörerna har i ett flertal granskningar visat på betydande brister när det gäller barns delaktighet i socialtjänstverksamheten. Barnen blir inte sedda och deras behov utreds inte tillräckligt väl. I synnerhet med tanke på att det rör sig om våra mest utsatta barn, som lever i familjer med problem såsom missbruk eller utsatta boendeförhållanden, är det extra allvarligt. Det innebär dessutom en kvalitetsbrist i handläggningen, eftersom barnen och deras familjer inte får rätt hjälp. Återigen skulle en genomförandeplan här kunna vara ett sätt att visa hur staden faktiskt tänker arbeta för att se till att barnets rättigheter stärks. Det är inte målsättningarna som är problemet, utan genomförandet.”

§ 13 Remiss av Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 171-84/2017, för yttrande senast den 25 september 2017

Dnr 1.5-709/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-28.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat förslag till Riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap (IOP) för yttrande senast den 25 september 2017.

Stadsledningskontoret (SLK) har i samarbete med berörda nämnder tagit fram förslag till riktlinjer som ska reglera stadens arbete med idéburet offentligt partnerskap (IOP). Det är en partnerskapsmodell mellan den idéburna och den offentliga sektorn med avsikten att skapa en väg för samverkan mellan föreningsbidrag och upphandling. SLK:s bedömning är att det bör finnas utrymme för ingående av IOP när det handlar om verksamheter som är frivilliga för staden och där det inte finns någon marknad eller konkurrenssituation att vårda. Det krävs att en bedömning görs i det enskilda fallet för att säkerställa att avtalet inte står i strid med de kommunala kompetensreglerna, upphandlingsreglerna samt EU:s statsstödsregler.

Äldreförvaltningen ser positivt på att staden, där det är lämpligt, ingår IOP för att utveckla och stärka samverkan med idéburna organisation-er. Äldreförvaltningen anser att stadsledningskontorets ärende är väl genomarbetat och välkomnar de föreslagna riktlinjerna. Med tanke på det otydliga juridiska läget ser äldreförvaltningen gärna att den i ärendet föreslagna vägledningen till riktlinjerna tas fram inom kort.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S), ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP), vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

”I sitt tjänsteutlåtande uttrycker förvaltningen att den ser positivt på att staden - där det är lämpligt - ingår IOP för att utveckla och stärka samverkan med idéburna organisationer och civilsamhället. Förvaltningen framhåller även att en i ärendet föreslagen vägledning till riktlinjerna tas fram inom kort.

Vi ställer oss bakom detta önskemål, framförallt med tanke på det otydliga juridiska läget och för att undvika att staden gör en otillåten direktupphandling.

Några för oss angelägna aspekter förblir dock obelysta och vi vill därför påpeka följande:

- Vi anser att frågan inte belysts om vad som händer om staden startar många IOP. Det finns en risk att de andra idéburna organisationerna därmed fråntas en drivkraft att fortsätta anstränga sig att leverera ypperlig verksamhet.
- IOP borde utredas som lösning på andra områden inom äldreomsorg. Exempelvis rehabilitering, friskvård, mötesplatser, verksamhet för anhängigvårdare osv.
- I själva riktlinjerna står följande att läsa:

”Kontroll av partner i IOP

Nämnden eller styrelsen ska kontrollera att den idéburna organisationen bedrivs på ett sätt som är överensstämmande med stadens värderingar.”

Här behövs en glasklar tydlighet om vad som är stadens värderingar.”

§ 14 Remiss av KSL:s rekommendation att anta överenskommelsen om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 111-1102/2017, för yttrande senast den 6 oktober 2017

Dnr 1.5-720/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen av KSL:s rekommendation att anta överenskommelsen om Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-17.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat KSL:s rekommendation att anta överenskommelsen om "Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård" för yttrande senast den 6 oktober 2017.

Den 1 januari 2018 träder en ny lag om "Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård" (prop. 2016/17:106) i kraft. I samband med detta upphävs nuvarande lagstiftning om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. Lagen tydliggör att huvudmännen som regel ska komma överens om centrala frågor kring utskrivningsprocessen. KSL (som nu heter Storsthlm) och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har tagit fram ett förslag till en tidsbegränsad regional överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Stockholms läns landsting.

Äldreförvaltningen besvarar remissen och bl.a. framför att tillämpningen av den nya lagen kräver omfattande förändringar i arbetssätt och ansvar hos båda huvudmännen. På grund av den korta framförhållningen har Storstockholm (tidigare KSL) och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) tagit fram ett förslag till en tidsbegränsad regional överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Stockholms läns landsting. Syftet med överenskommelsen är att stödja ett gemensamt utvecklingsarbete

mellan kommunerna och landstinget mot en individcentrerad och sammanhållen vård- och omsorg av god kvalitet.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S), ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP), vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

”I sitt remissvar framhåller äldreförvaltningen att det är viktigt att ett inskrivningsmeddelande från slutenvården ska behandlas som en anmälan för bistånd så att det finns möjlighet att påbörja förberedelser inför kommande utskrivning från slutenvården. Vi saknar här en beskrivning av vem som författar detta inskrivningsmeddelande och vid vilken tidpunkt. En nyligen intagen patient till slutenvården är i sämre skick då den skrivs in än då den skrivs ut. Ett adekvat och användbart inskrivningsmeddelande borde därför författas av en ansvarig behandlande (specialist)läkare som kan överblicka i vilket skick patienten rimligtvis kommer att vara då den skrivs ut.

I samtliga dokument i ärendet som vi har kunnat ta del av finns inte en stavelse om den så nödvändiga rehabiliteringsaspekten. Att den aspekten saknas helt i riktlinjerna och i remissvaret är problematiskt, anser vi.”

§ 15 Rapportering av verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen för kvartal 2 år 2017

Dnr 4.1-553/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 2, år 2017 och överlämnar det till kommunfullmäktige.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-28.

Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda. I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som de fjorton stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 2 år 2017. Vid periodens slut, den 30 juni, fanns totalt 121 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

**§ 16 Uppföljning av Stadsarkivets inspektion 2017
angående hantering av allmänna handlingar
(Stadsarkivets dnr 5.1.1-18275/2016)**

Dnr 2.5.1-842/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens uppföljning av Stadsarkivets inspektion från den 23 februari 2017 rörande hantering av allmänna handlingar och överlämnar den till Stockholms stadsarkiv.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-24.

Stadsarkivet har den 23 februari 2017 genomfört en inspektion på äldreförvaltningen angående hantering av allmänna handlingar. Stadsarkivet har i inspektionsrapporten från den 30 mars 2017 utfärdat förelägganden om åtgärder (Stadsarkivets beslut dnr 5.1.1-18275/2016) med svarstiden senast den 30 september 2017. Äldreförvaltningen har i enlighet med förelägganden vidtagit åtgärder och föreslår nu att äldrenämnden godkänner uppföljningsrapporten och överlämnar det till Stockholms stadsarkiv som svar på inspektionsrapporten.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 17 Sammanträdestider för äldre nämnden 2018

Dnr 1.1.1-652/2016

Äldre nämndens beslut

Äldre nämnden fastställer följande sammanträdestider för år 2018:

Tisdag 30 januari
Tisdag 20 februari
Tisdag 27 mars
Tisdag 17 april
Tisdag 15 maj
Tisdag 12 juni
Tisdag 18 september
Tisdag 16 oktober
Tisdag 13 november
Tisdag 11 december.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-24.

Samtliga sammanträden förläggs till tisdagar kl.16.00.
Sammanträdena äger rum i Stadshuset, i Bråvallasalen alt. Stora kollegiesalen, med förmöten för oppositionens partier i Carl Albert rum.

Äldre nämndens ordförande kan sammankalla till extra sammanträde eller dra in ett sammanträde.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 18 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av betänkandet "Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra" (SOU 2017:37)

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-933/2017, för yttrande senast den 30 juni 2017

Dnr 1.5-624/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av Justitiedepartementets betänkande: "Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra" SOU 2017:37.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-06-21.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat betänkandet "Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra (SOU 2017:37)" för yttrande senast den 30 juni 2017.

Regeringen beslutade i september 2015 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av välfärdsstatens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet. Syftet är enligt direktivet att identifiera risker i välfärdssystemen och andra närliggande skattefinansierade eller skattesubventionerade system för att därigenom kunna säkerställa en korrekt användning av offentliga medel samt effektivt förebygga och beivra brottslighet av detta slag. Detta har mynnat ut i betänkandet *Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra* (SOU 2017:37) som har skickats på remiss till bland annat Stockholms stad.

Betänkandet utgår från tre övergripande riskfaktorer. Det gäller felaktiga uppgifter i register som har betydelse för utbetalningar, förutsättningar för att inhämta och kontrollera lämnade uppgifter samt att de brottsbekämpande myndigheterna inte har de

förutsättningar som krävs. Utifrån dessa riskfaktorer lämnar betänkandet en rad åtgärdsförslag som ska kunna bidra till att minska välfärdsbrottsligheten.

Äldreförvaltningen ser generellt positivt på betänkandets ambition att minska den kvalificerade välfärdsbrottsligheten.

Kommunsektorn har under en lång period av år haft otillräckliga verktyg för att upptäcka och kunna beivra missbruk av de ersättningar och bidrag som kommuner betalar. Flera av betänkandets förslag kommer att underlätta detta arbete och ge en mer rättssäker handläggning samt minska risken för felaktiga utbetalningar.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 19 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av Förslag till reviderade riktlinjer för riksfärdtjänst

*Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 151-673/2017, för
yttrande senast den 30 juni 2017*

Dnr 1.5-631/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av socialnämndens förslag till reviderade riktlinjer för riksfärdtjänst.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-06-02.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat socialnämndens förslag till reviderade riktlinjer för riksfärdtjänst för yttrande senast den 30 juni 2017.

Stockholms stads riktlinjer för handläggning av riksfärdtjänst beslutades september 2006. I budget för 2017 har socialnämnden fått i uppdrag att revidera riktlinjerna på nytt på grund av förändringar i lagstiftningen om riksfärdtjänst.

Äldreförvaltningen delar uppfattningen att samtliga förtydliganden som har gjorts i de föreslagna riktlinjerna kommer att minska osäkerhet gällande tillämpningen av lagen och därmed öka rättssäkerheten och likställigheten i staden i dessa ärenden. När det gäller kapitlet *Husdjur*, anser äldreförvaltningen att alla resenärer med funktionsnedsättning tillåts medta sitt husdjur på resa inom ramen för lagen om riksfärdtjänst.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

**§ 20 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av
Välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i
välfärden SOU 2017:38”**

*Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-957/2017, för
yttrande senast den 9 augusti 2017*

Dnr 1.5-625/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens
kontorsutlåtande som svar på remiss av
Välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden
SOU 2017:38.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat
2017-08-08.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat
Välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden SOU
2017:38 för yttrande senast den 8 augusti 2017.

Utredningens beskriver de svårigheter som finns med att definiera
alla aspekter av kvalitet i välfärden. Att formulera bra krav i
upphandlingar och valfrihetssystem är komplicerat och ställer
stora krav på upphandlande kommuner och landsting. Utredningen
anser att Upphandlingsmyndigheten bör få ökade resurser för att
stödja kommuner och landsting med bl.a. vägledning.

I utredningen formuleras ett antal utgångspunkter som bör vara
vägledande för att utveckla kvaliteten i välfärden, bl.a. betonas
huvudmännens ansvar för uppföljning av verksamheter som
upphandlats.

För att öka huvudmännens insyn i de verksamheter som
upphandlats föreslår utredningen att en bestämmelse om undantag
från tystnadsplikten ska införas i patientsäkerhetslagen,
socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa
funktionshindrade. Bestämmelsen ska innebära att privata utförare
ska kunna lämna personuppgifter till den offentliga huvudmannen
för bl.a. uppföljning och utvärdering.

Förvaltningens uppfattning är att det visserligen är en mycket komplex uppgift att mäta kvaliteten på välfärdstjänster men menar också att det är fullt möjligt. Äldreförvaltningen menar att oavsett regiform måste det finnas kvalitetskrav på verksamheterna och såväl verksamhets- som kvalitetsuppföljningar.

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget om undantag från tystnadsplikt för privata vårdgivare och enskilda verksamheter inom socialtjänsten. Det är också förvaltningens uppfattning att det är positivt om Upphandlingsmyndigheten får utökade resurser för att ytterligare utveckla myndighetens stöd och vägledning till landets kommuner och landsting.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S), ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP), vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

”Vi välkomnar att detta betänkande, till skillnad från utredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78), remitterats ut till Stockholms stad och därefter remitterats ut till berörda nämnder. Det är beklagligt att remisstiden är lagd över sommaren så att nämnderna med något undantag inte hinner svara. Så också Äldrenämnden.

Välfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden (SOU 2017:38) bygger vidare på de utgångspunkter som presenterades i SOU 2016:78. Vi vidhåller vår skarpa kritik mot såväl de övergripande utgångspunkterna som förslagen i det betänkandet. Vi anser att utredningen bygger på en förlegad syn på företagande. Utredningens förslag om vinstbegränsning är illa genomtänkt, illa

konstruerat och skulle få konsekvenser som blir betydligt mer omfattande och negativa än vad utredningen själv påstår. Merparten av de privata alternativen i välfärden, såväl vinstdrivande som idéburna, skulle slås ut. Valfriheten skulle minska kraftigt. Det skulle bli svårare för barn, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning att hitta den utförare som bäst motsvarar ens behov och förväntningar. Nya idéer och arbetssätt skulle få svårare att utvecklas och spridas. Mer makt skulle flyttas från de enskilda medborgarna till politiker och tjänstemän. När det blir svårare att komma till rätta med dålig kvalitet genom att byta utförare kommer legitimiteten hos den universella välfärdsstaten att urholkas. Utredningens förslag om vinstbegränsning bör alltså överges helt och hållet.

Vad sedan gäller slutbetänkandet så vill vi först påpeka att betänkandet i betydande delar är överflödigt, eftersom det till stor del fokuserar på svårigheterna att styra för kvalitet i den privata välfärdssektorn. Skulle förslagen om vinstbegränsning i SOU 2016:78 bli verklighet skulle ju merparten av de privata aktörerna i välfärdssektorn försvinna. Med det sagt vill vi kommentera de övergripande tankegångarna i betänkandet.

Utredningen menar att kvalitet i välfärden handlar om *hur* någonting görs, inte *vad* som görs, och att det därför finns stora svårigheter i att mäta och definiera kvalitet. I detta är utredningens analys ytlig och otillräcklig. Utredningens ovilja att se potentialen i att tillämpa de många kvalitetsmått som redan finns idag kan enligt oss enbart bero på att det skulle medföra att utredningens tidigare förslag skulle falla. Kvalitet inom välfärden kräver visserligen tillämpningen av vitt skilda former av kunnande, såsom teoretiska kunskaper, praktiska förmågor och en empatisk förståelse för en annan människas situation. På så sätt är det möjligen att likna inte vid en exakt vetenskap eller en fri konst utan vid ett hantverk – ett hantverk med människan som sitt föremål.

Och det stämmer att det finns stor utvecklingspotential när det handlar om att utveckla statistik, bedömningsinstrument, undersökningsmekanismer och andra sätt att mäta och förbättra kvalitet i offentlig sektor. Men att det inte skulle gå att mäta kvalitet inom välfärden är en grov förenkling av verkligheten. Om ”kvalitet” blir ett mystiskt begrepp som inte är externt observerbart, blir varje form av systematiskt kvalitetsarbete meningslös. De olika aktörerna inom välfärden – skolor, äldreboenden, vårdcentraler – som varje dag bedriver ett ambitiöst kvalitetsarbete och som märker resultaten i form av elever som får kunskap, äldre som får en värdig ålderdom, patienter som blir friska, skulle sannolikt inte hålla med.

Det är till exempel anmärkningsvärt att det i princip inte står någonting om hur innovation, nya arbetssätt eller ny teknik kan premieras i offentlig eller privat regi. Detta visar tydligt att

utredningen betraktar kvalitet som någonting oföränderligt och svårgreppbart.

Utredaren fokuserar sitt resonemang mycket på det mänskliga mötet, som tänks utgöra ett moment i välfärden där det är särskilt svårt att mäta kvalitet. Men även om det kanske i dagsläget är svårt att *kvantifiera* kvalitet i det mänskliga mötet, betyder det inte att det är omöjligt att *identifiera* och utveckla kvalitet, exempelvis genom observationsstudier och kollegialt lärande. Här finns det säkert en utvecklingspotential.

Utredningen tar också upp problem med att använda brukarundersökningar som kvalitetsmått. Detta påpekande saknar inte poänger. Välfärdssektorn ligger långt efter tjänster på den privata marknaden när det kommer till att ge brukaren kvalitetsinformation. Den genomsnittlige medborgaren har sannolikt bättre beslutsstöd när man väljer hotell än när man väljer äldreboende. Vi skulle vilja se att brukarundersökningar kunde göras mer kvalitativa genom att exempelvis kompletteras med beskrivande vittnesmål om upplevelsen av välfärden.

Utredningen menar att vinstbegränsningar är nödvändiga eftersom kvaliteten i privat sektor inte kan säkerställas genom alltför detaljerade kvalitetskrav. Istället krävs en mer tillitsbaserad styrning, vilket enligt utredningen underlättas av offentlig drift. Vi vill för det första upprepa att i ett välfungerande valfrihetssystem så är ett skäligt mått av vinst ett tecken på en attraktiv verksamhet med god kvalitet, inte tvärtom. Vi menar dessutom att utredningen underskattar möjligheterna att ställa högre kvalitetskrav i upphandlingar. Det kanske inte går att detaljreglera exakt hur ett bra möte med en brukare ska gå till, men det går att ställa krav på att verksamheten ska ge de anställda möjligheterna att utvecklas och lära sig möta brukaren bättre.

En mer tillitsbaserad styrning av professionen står inte i konflikt med möjligheter till privata alternativ. Privata alternativ, oavsett om de delar ut vinst till sina ägare eller inte, drivs normalt sett av en vilja att leverera verksamhet av god kvalitet och i enlighet med professionella normer. Deras anställda bedriver sin verksamhet med samma mål och samma normer som sina kollegor i offentlig anställning. Att det finns enstaka utförare som inte sköter sig motbevisar inte detta.

Sammanfattningsvis står Välfärdsutredningens slutbetänkande för en syn på kvalitet som hotar att omintetgöra utvecklingen mot bättre kvalitet i välfärdssektorn. Skulle utredningens utgångspunkter visa vägen skulle kvaliteten i välfärden gå bakåt, inte framåt.

På samma sätt som delbetänkandet sätter slutbetänkandet också ohållbara likhetstecken mellan offentlig drift och god kvalitet, och mellan privat drift och snöd vinstjakt.

Vi lämnar övriga delar av utredningen utan kommentar.”

§ 21 Anmälan om kontorsytttrande angående remiss av delbetänkandet "God och nära vård – En gemensam färdplan och målbild SOU 2017:53"

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-1064/2017, för yttrande senast den 25 augusti 2017

Dnr 1.5-730/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av delbetänkandet "God och nära vård – En gemensam färdplan och målbild SOU 2017:53".

Ärendet

Äldreförvaltningen har redovisat ärendet i ett gemensamt med stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat 2017-08-14.

Kommunstyrelsen har till stadsledningskontoret och äldrenämnden remitterat delbetänkandet "God och nära vård – En gemensam färdplan och målbild SOU 2017:53" för yttrande senast den 25 augusti 2017.

Socialdepartementet föreslår i delbetänkandet "God och nära vård – En gemensam färdplan och målbild" bl.a. att tre nya principer ska styra hälso- och sjukvården: att vården ska vara lätt tillgänglig för kontakt och besök, att den ska organiseras nära befolkningen och vården ska ges som öppenvård i första hand.

Stadsledningskontoret och äldreförvaltningen ställer sig i ett gemensamt kontorsutlåtande positiva till delbetänkandet och bedömer att förslagen kan ge stöd i stadens arbete för att nå visionen om *Ett Stockholm för alla* och verksamhetsmål 1.7 *Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet*. I likhet med Socialdepartementet anser stadsledningskontoret och äldreförvaltningen att hälso- och sjukvårdens struktur måste förändras för att kunna möta framtidens utmaningar. Detta kräver ett strategiskt och målmedvetet arbete som utgår från allmänhetens och patienternas behov.

Stadsledningskontoret och äldreförvaltningen lyfter också fram att en viktig förutsättning för detta utvecklingsarbete är att tydliggöra

för alla aktörer att den gemensamma målbilden ska nås i samverkan med de olika huvudmännen.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 22 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av betänkandet "Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre SOU 2017:21"

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-1033/2017, för yttrande senast den 28 augusti 2017

Dnr 1.5-696/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av betänkandet "Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre SOU 2017:21".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-28.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat betänkandet "Läs mig! Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre SOU 2017:21" för yttrande senast den 28 augusti 2017.

Regeringen beslutade i juni 2015 att tillsätta en särskild utredare för att ta fram ett förslag till nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Den nationella kvalitetsplanen för vård och omsorg är en strategisk och långsiktig handlingsplan som är tänkt att genomföras under fyra mandatperioder åren 2019-2034. Handlingsplanen är inte avsedd att vara detaljstyrande, utan ska vara ett stöd i den lokala och regionala utvecklingen. Den ska också bidra till stöd inom de områden som kräver ett nationellt ansvar.

Den nationella kvalitetsplanen är mycket omfattande med många förslag varför äldreförvaltningens synpunkter endast berör delar i den föreslagna kvalitetsplanen. I utredningen lämnas två författningsförslag, dels ett förslag om en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som möjliggör för kommunerna att tillämpa förenklad biståndshandläggning för personer över 80 år för vissa insatser. Dels ett förslag om en ny bestämmelse i socialtjänstförordningen som förtydligar kravet på lämplig utbildning för enhetschefer inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen har inga synpunkter på de båda författningsförslagen och är i huvudsak positiv till de förslag som utredningen lämnar. Utredningen lägger stort fokus på kompetensutveckling och ledarskapet inom äldreomsorgen. Förvaltningen delar utredningens bedömning om att undersköterskeyrket behöver tydliggöras och att det ska finnas enhetliga kunskapskrav på undersköterskeutbildningen. Förvaltningen är dock tveksam till om förslaget om legitimering av undersköterskor såtillvida att det finns många aspekter att beakta med detta, inte minst ur ett juridiskt perspektiv.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 23 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av betänkandet "Meddelarskyddslagen – fler verksamheter med stärkt meddelarskydd SOU 2017:41"

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-1131/2017, för yttrande senast den 28 augusti 2017

Dnr 1.5-714/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av betänkandet "Meddelarskyddslagen – fler verksamheter med stärkt meddelarskydd SOU 2017:41".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-28.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat betänkandet "Meddelarskyddslagen – fler verksamheter med stärkt meddelarskydd SOU 2017:41" för yttrande senast den 28 augusti 2017.

Den 21 januari 2016 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredning avseende stärkt meddelarskydd (dir 2106:4).

Under den tid som utredningen pågått har en ny lag om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter (2017:151) trätt i kraft, som reglerar meddelarskyddet för anställda inom offentligt finansierad verksamhet inom verksamhetsområdena skola, vård och omsorg. Den som bedriver verksamheten förbjuds att efterforska eller bestraffa den som utnyttjat sin meddelarfrihet eller på annat sätt medverkat till en grundlagsskyddad framställning. Alla som är verksamma inom kärnverksamheten, oavsett anställningsform, ska omfattas av lagen. Lagstadgade tystnadsplikter påverkas inte utan dessa bryter rätten att meddela uppgifter för offentliggörande.

Det innebär att denna utrednings uppdrag har varit att överväga om det finns skäl att låta Lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter omfatta fler verksamhetsområden än de tidigare beslutade skola, vård och omsorg.

Äldreförvaltningen tar upp i sitt kontorsutlåtande bl.a. att en stor del av den offentligt finansierade verksamheten drivs av privata

utförare. Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att offentliga och privata utförare verkar utifrån samma förutsättningar och villkor. Meddelarfrihet kan också ses som ett komplement till de insyns- och tillsynsmöjligheter som finns idag. Äldreförvaltningen var positiv när Lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter trädde i kraft 1 juli i år. Lagen omfattar de verksamheter som äldrenämnden upphandlar enligt LOU (Lag om Offentlig Upphandling) och LOV (Lag om valfrihet). Äldreförvaltningen kan glädjande konstatera att utredningens förslag innebär att ytterligare verksamhet som berör äldre föreslås omfattas av meddelarskydd - persontransporter i form av färdtjänst och riksfärdtjänst.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

**§ 24 Anmälan om kontorsyttrande angående remiss av
betänkandet "Bättre skydd mot diskriminering SOU
2016:87"**

*Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 110-958/2017, för
yttrande senast den 1 september 2017*

Dnr 1.5-646/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens
kontorsutlåtande som svar på remiss av betänkandet
"Bättre skydd mot diskriminering SOU 2016:87".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat
2017-08-31.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat
betänkandet "Bättre skydd mot diskriminering SOU 2016:87" för
yttrande senast den 1 september 2017.

Utredningen syftar åt att minska risker för diskriminering och
skapa ett system där aktörer på olika nivåer arbetar aktivt mot
diskriminering, kan komplettera och stödja varandra i arbetet mot
diskriminering och ge stöd och hjälp till dem som har utsatts för
diskriminering.

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till utredningen och framför
sina synpunkter, bl.a. att den föreslagna diskrimineringsnämnden
behöver utredas ytterligare, bl.a. av samhällsekonomiska skäl, men
också av skäl hänförliga till bevis tekniska frågor.

Äldreförvaltningen anser dock att befintliga regler för bevisbörda
är tillräckliga och lagändring inte är nödvändig.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga
ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt
med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred
Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan
omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 25 Anmälan om kontorsytttrande angående remiss av förslag till Ny översiktsplan för Stockholm

Remiss från stadsbyggnadskontoret, dnr 215-10143, för yttrande senast den 3 september 2017

Dnr 1.5-705/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan om förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remiss av stadsbyggnadsnämndens utställningsförslag till Ny översiktsplan för Stockholm.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-18.

Stadsbyggnadsnämnden har till bl.a. äldrenämnden remitterat utställningsförslag till Ny översiktsplan för Stockholm för yttrande senast den 3 september 2017.

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2015 att ge stadsbyggnadskontoret i uppdrag att uppdatera översiktsplanen så att den på ett bättre sätt speglar den växande stadens utmaningar, omvärldens utveckling och förslaget till stadens vision: "Vision 2040 – Ett Stockholm för alla". Den inriktning som föreslås är en kombination av redan pågående stadsutveckling i större områden och omvandling av befintliga stadsdelar med komplettering av bland annat nya bostäder, arbetsplatser, skolor, torg och parker. Det lokala perspektivet är en viktig utgångspunkt.

Äldreförvaltningen har tidigare lämnat ett remissvar på förslaget till Översiktsplan för Stockholms stad, vilket äldrenämnden tog beslut om i januari 2017 (dnr 150-767/2016).

Då äldreförvaltningen inte finner att några betydande förändringar har gjorts till det aktuella utställningsförslaget så hänvisar förvaltningen till sitt tidigare remissvar. I äldreförvaltningens tidigare svar betonades bl.a. vikten av att äldreperspektivet behöver komma in tidigt i planeringsprocessen av nya bostadsområden, och även betydelsen av goda kommunikationer och närhet till natur- och parkmark.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 26 Anmälan om slutredovisning av uppdraget gällande utbildningsseminarier kring samordnad individuell planering (SIP)

Dnr 243-64/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens anmälan och lägger den till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-24.

Enligt regler om samverkan kring personer med insatser från både kommun och landsting införda år 2010 när en enskild person har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska kommun och landsting tillsammans upprätta en samordnad individuell plan, så kallad SIP, om det finns behov av det och om den enskilde samtycker. Ett arbete med att utveckla multiprofessionellt arbetssätt pågår i samtliga stadsdelar i Stockholm stad. SIP är ett viktigt verktyg för att utveckla samverkan mellan kommun och landsting.

Äldreförvaltningen gav i januari 2016 Stiftelsen Äldrecentrum i uppdrag att anordna utbildningsseminarier lokalt i de 14 stadsdelarna med syfte att höja kunskapen om SIP bland personal inom såväl kommunal verksamhet som hälso- och sjukvårdsverksamhet. Äldrecentrum har nu inlämnat slutredovisning av utbildningsseminarier kring SIP. Totalt har 454 personer deltagit i seminarierna. Uppdraget var slutfört den 31 mars 2017 när 15 seminarier har genomförts i 12 stadsdelar.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättaren Catarina Carbell (S) samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

**§ 27 Anmälan av delegationsbeslut för kvartal 2 år 2017
inom ärendegrupp 2.8-2.10 och enligt ärendegrupp 1.17
enligt delegationsförteckning**

Föreligger anmälda delegationsbeslut:

Dnr 1.1.1-532/2017 ärendegrupp 2.8-2.10 Ekonomi och
upphandling för kvartal 2 år 2017

Dnr 1.1.1-614/2017 enligt ärendegrupp 1.17 ang. samarbetet med
Karolinska Institutet

Dnr 1.1.1-727/2017 enligt delegationsgrupp 3.14 ang. vikarierande
chefer under veckor 29-33.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna.

§ 28 Anmälan av minnesanteckningar från branschrådets möte den 1 september 2017

Föreligger minnesanteckningarna från branschrådets möte den 1 september 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

**§ 29 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) sammanträde den 12 september
2017**

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråds (KPR)
sammanträde den 12 september 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 30 Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från sammanträde den 17 augusti 2017

Föreligger protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden för funktionshinderfrågor från sammanträde den 17 augusti 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 31 Anmälan av postlistan för 1 juni-31 augusti 2017

Föreligger äldreförvaltningens postlista för juni-augusti 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

**§ 32 Anmälan av miljönämndens beslut från den 13 juni
2017 § 19 Rapport från medborgarenkät för år 2016
”Miljö och miljövanor i Stockholm”**

Föreligger ett utdrag ur miljönämndens protokoll från den 13 juni 2017 § 19 med beslut att delge för kännedom kommunstyrelsen, övriga nämnder och bolag rapporten från medborgarenkäten 2016 ”Miljö och miljövanor i Stockholm”.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

**§ 33 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens råd
för funktionshinderfrågor sammanträde den 21 augusti
2017**

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens råd för
funktionshinderfrågor från sammanträde den 21 augusti 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 34 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

Ordföranden Torun Boucher (V) informerar om att nästa sammanträde äger rum den 24 oktober 2017 kl. 16.00 i Bråvallasalen i Stadshuset.

Ordföranden Torun Boucher (V) avslutar sammanträdet.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark, nämndsekreterare

